

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4C/391/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413210743
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8413210743.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobkyne Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Korytár s. r. o., so sídlom Trnava, Sladovnícka 13, proti žalovanému A. J., L.. XX.X.XXXX, P. J. T., G. X, za účasti vedľajšieho účastníka Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, o zaplatenie 833,17 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 611 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne od 31.1.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi na náhrade trov konania 21 eur a na náhrade trov právneho zastúpenia 56,88 eur k rukám zástupcu žalobkyne Advokátska kancelária Korytár s. r. o., so sídlom Trnava, Sladovnícka 13, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou podanou na súd 23.10.2013 domáhala na žalovanom zaplatenia 877,10 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 0,025% denne zo sumy 716,76 eur od 27.9.2013 do zaplatenia.

Zástupca žalobkyne žalobu odôvodnil tvrdeniami, že 27.1.2011 žalobkyňa uzavrela so žalovaným úverovú zmluvu č. 4101079860, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú úverové podmienky žalobkyne. Úverovou zmluvou sa žalobkyňa zaviazala poskytnúť žalovanému za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny služby s možnosťou navýšenia úver vo výške 611 eur a žalovaný sa zaviazal úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je určený v zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá časť istiny úveru, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a prípadná úhrada za poistenie, ak zo zmluvy nevyplýva inak.

Žalovaný nedodrжал platobnú disciplínu vyplývajúcu zo zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátil. Žalovaný porušil dohodnuté úverové podmienky.

28.6.2011 žalobkyňa vyzvala žalovaného k úhrade dlžnej sumy vo výške 732,76 eur s upozornením na jej vymáhanie súdnou cestou v prípade jej neuhradenia do požadovaného termínu. Ku dňu podania žaloby dlh žalovaného predstavuje 877,10 eur a pozostáva z istiny úveru vo výške 33,68 eur, z úrokov vo výške 40,60 eur, zo zosplatnenej istiny úveru vo výške 577,32 eur, z pokuty (ušlých úrokov) vo výške 65,16 eur, poplatkov za upomienky 12,00 eur a 4 eurá, sankčných úrokov z omeškania vo výške 142,19 eur a dopočtu k žalobe 2,15 eur.

Zástupca žalobkyne spolu so žalobou predložil listiny, úverovú zmluvu č. 4101079860, splátkový kalendár, úverové zmluvné podmienky žalobkyne, podanie žalobkyne z 28.6.2011 vo veci splatenie celého úveru a počtovú podací hárok z 30.6.2011.

V rámci prípravy pojednávania súd doručil žalovanému žalobu s prílohami na vyjadrenie v lehote 15 dní od ich doručenia. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Podaním z 22.5.2014 vstup do konania do procesného postavenia vedľajšieho účastníka na strana žalovaného oznámilo spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9. Združenie na výzvu súdu na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám nereagovalo.

Súd vec prejednal a rozhodol podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 200ea Občianskeho súdneho poriadku (drobný spor) bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov.

Oboznámením listinných dôkazov v spise súd dospel k nasledovným skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil právne závery nasledovne:

Z listiny predloženej žalobkyňou označenej ako „Úverová zmluva“ súd zistil, že 27.1.2011 žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o úvere č. 4101079860. V zmluve sa zmluvné strany dohodli, že žalobkyňa poskytne žalovanému úver na zakúpenie tovaru (služby) uvedeného v zmluve (Technika čistenia - Raypath a.s.) u predajcu Raypath, a.s., Hattalová 12/A, Bratislava 3, IČO: 35 755 318, za kúpnu cenu 611 eur vo výške celej tejto kúpnej ceny, tzn. vo výške 611 eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobkyňi úver vo výške 611 eur a zaplatiť jej celkové náklady spojené s týmto úverom vo výške 280,36 eur, teda zaplatiť žalobkyňi celkom čiastku 891,36 eur v 48 mesačných splátkach vo výške po 18,57 eur s dátumom splatnosti prvej splátky 27.2.2011 a ďalších splátok vždy do 30. dňa v kalendárnom mesiaci poštovými poukážkami. Zmluva obsahuje údaje o ročnej úrokovej sadzbe vo výške 19,69%, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) vo výške 21,8 %, o priemernej RPMN vo výške 44,57%, a o lehote splatnosti úveru 30.1.2015.

Zmluva na prvej strane v dolnej časti obsahuje dojednanie, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. (ďalej len úverové podmienky).

Z listiny predloženej žalobkyňou označenej ako „Splátkový kalendár“ vyplýva, že žalovaný na úver vo výške 611 eur za obdobie od 27.2.2011 do 26.9.2013 (dátum vyhotovenia žaloby) na splatenie úveru a jeho nákladov nezaplatil žiadnu úhradu.

Z listiny vyhotovenej žalobkyňou 28.6.2011 označenej ako „Splatenie celého úveru s výzvou k úhrade“ súd zistil, že touto listinou žalobkyňa žalovanému oznamuje, že vzhľadom k skutočnosti, že nespláca úver riadne a včas, si s poukazom na úverové podmienky uplatňuje právo na splatenie celého úveru. Žalovaného listinou vyzýva na zaplatenie zostávajúcej časti úveru spolu so zmluvnou pokutou vo výške 732,76 eur do 15 dní odo dňa spísania tohto listu.

Z poštového podacieho hárku predloženého žalobkyňou vyplýva, že 30.6.2011 žalobkyňa podala podacím číslom 5516382 na poštovú prepravu zásielku adresovanú žalovanému.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy 27.1.2011 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Zmluva o úvere patrí medzi absolútne obchodné vzťahy, tzn. že vždy sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 497). Nie je pritom rozhodujúci subjekt ani objekt záväzkového vzťahu, teda ani povaha účastníkov zmluvného vzťahu z hľadiska, či sú alebo nie sú podnikateľmi. Avšak v prípade, ak účastníkom takéhoto obchodného vzťahu je spotrebiteľ, obchodný vzťah nadobúda aj spotrebiteľský charakter. Takýto zmiešaný obchodný spotrebiteľský vzťah stráca svoj absolútny obchodný charakter. Obchodný charakter si však zachováva a súčasne má aj spotrebiteľský charakter, ktorý sa prejaví v tom, že sa naň budú aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách z Občianskeho zákonníka, pokiaľ ich nevyklučuje kogentná právna úprava *lex specialis*.

V prejednávanej veci súd prijal záver, že žalovaný 27.1.2011 zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa v konaní neuviedla žiadne tvrdenia a vykonaným dokazovaním nevyšli najavo žiadne

skutočnosti, ktoré by nasvedčovali záveru o tzv. nespotebiteľskom charaktere zmluvy o úvere. Súd len poznamenáva, že podľa súdnej praxe dôkazne bremeno ohľadne tzv. nespotebiteľského charakteru zmluvy má vždy dodávateľ. Vychádzajúc z výpisu z obchodného registra súd nepovažoval za spornú a vykonaným dokazovaním za spochybnenú ani skutočnosť, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o úvere konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Zmluva o úvere v prejednávanej veci má teda charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy upravoval špeciálny zákon č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch). Tento zákon má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku postavenie lex specialis. Preto súd na predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere aplikoval predovšetkým zákon o spotrebiteľských úveroch ako lex specialis k Obchodnému zákonníku ako lex generalis a Občiansky zákonník ako základ súkromnoprávnej úpravy v otázkach, ktoré Obchodný zákonník nerieši.

Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie

platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

V prejednávanej veci zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky zákonom stanovené obsahové náležitosti, neobsahuje údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). S absenciou tejto obsahovej náležitosti zmluva o spotrebiteľskom úvere citované ust. § 11 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch spája právne dôsledky spočívajúce v tom, že spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co 499/2014 z 15.4.2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co 77/2013 z 22.5.2014, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoE 313/2010 z 9.8.2011 a ďalšie). Preto súd v prejednávanej veci úver poskytnutý žalovanému na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 27.1.2011 považoval za úver bezúročný a bez poplatkov.

K tomu súd dodáva:

Podľa tvrdení zástupcu žalobkyne v žalobe a § 1 hlavy 5. poslednej vety úverových podmienok žalobkyne v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky, a prípadná úhrada za poistenie, ak z údajov v úverovej zmluve nevyplýva inak.

Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 27.1.2011 vyplýva, že žalovanému bol úver poskytnutý vo výške 611 eur s ročným úrokom vo výške 19,69 % a s poplatkom za vedenie účtu v nulovej výške. Zo zmluvy nevyplýva povinnosť žalovaného zaplatiť iné poplatky ani poistenie. Zmluva ďalej obsahuje údaje o celkovej čiastke, ktorú má žalovaný žalobkyňu zaplatiť 891,36 eur, o počte mesačných splátok 48, ktorými má žalovaný žalobkyňu túto čiastku zaplatiť, a o výške jednej mesačnej splátky 18,57 eur. Z týchto údajov je teda zrejmé, že žalovaný mesačnými splátkami vo výške 18,57 eur mal okrem istiny zaplatiť aj dohodnuté úroky. Zo zmluvy pritom však nie je zrejmé, aká časť mesačnej splátky vo výške 18,57 eur mala pripadať na istinu úveru a aká na splátky úrokov dohodnutých v zmluve.

Súd tu v celom rozsahu poukazuje na závery krajských súdov vo vyššie uvedených rozhodnutiach, podľa ktorých primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu) zodpovedá len taký výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, „počet“ a „ termíny“ splátok viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť. Teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky. Odchylnosť takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne je práve prejavom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa, ktorý pri rozhodovaní, či zmluvu uzavrie, by nemal byť zavádzaný nie celkom jasnými údajmi, z ktorých nemusí byť schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy, ktorú si požičiava, a ktorú bude veriteľovi povinný zaplatiť.

Za ďalší dôvod, pre ktorý súd nárok žalobkyne na zaplatenie úrokov z poskytnutého spotrebiteľského úveru považoval za nedôvodný, je neplatnosť zmluvného dojednania o úrokoch z pôžičky z dôvodu neprimeranej výšky dojednaných úrokov (19,69 %).

Podľa § 53 ods. 6 veta prvá Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa judikatúry za neprimeranú podmienku sa považuje taká dohodnutá výška úrokov, ktorá podstatne prevyšuje úrokovú mieru, ktorá je obvykle určená s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úveru v danom čase (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 1848/2004 a pod).

V konkrétnom právnom vzťahu výška neprimeraných úrokov môže znamenať aj porušenie dobrých mravov v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V takomto prípade pôjde o neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Cdo 1/2009z 31.7.2009, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo 26/2011 z 26.4.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 59/2014 z 28.4.2005 a pod).

Z internetovej stránky Národnej banky Slovenska www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> súd zistil, že priemerná úroková miera pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1-5 rokov v januári 2011 bola 12,87 %. Z toho je zrejmé, že žalobkyňou požadované úroky sú o viac ako 20% vyššie ako úroky, za ktorý za obdobných podmienok banky poskytovali úvery. Preto súd dojednanie o úrokoch z predmetného úveru vo výške 19,69 % považoval za dojednanie v rozpore s dobrými mravmi (ASPI, komentár k OZ od prof. Vojčíka, Iura Edition) a za neprijateľnú podmienku, ktorá v zmysle je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná.

V prejednávanej veci súd považoval za preukázané, že žalobkyňa na základe zmluvy o úvere z 27.1.2011 poskytla žalovanému úver vo výške 611 eur. Podľa splátkového kalendára predloženého žalobkyňou žalovaný na úhradu tohto úveru nezaplatil žiadnu úhradu. Žalovaný tvrdenia žalobkyne v tomto smere, ktoré majú svoju oporu aj vo vykonanom dokazovaní, nepoprel ani nespochybnil. Preto súd vychádzajúc z prijatého právneho záveru, že spotrebiteľský úver v prejednávanej veci je bezúročný a bez poplatkov, uložil žalovanému povinnosť vrátiť žalobkyňi poskytnuté peňažné prostriedky v celej ich nevrátenej výške 611 eur. Vzhľadom na dohodnutú splatnosť poslednej splátky úveru na 30.1.2015 súd pre uloženie tejto povinnosti žalovanému posúdenie otázky prípadnej predčasnej splatnosti úveru nepovažoval za právne relevantné.

Vzhľadom na vyššie vyslovené právne závery ohľadne úrokov z úveru, súd nárok žalobkyne na zaplatenie úrokov z úveru vo výške 40,60 eur ako nedôvodný zamietol.

Súd ako nedôvodný zamietol aj nárok žalobkyne na zaplatenie poplatkov za upomienky vo výške 16 eur. Žalobkyňa v žalobe neuviedla žiadne tvrdenia rozhodné pre posúdenie základu tohto nároku. Z dokazovania vykonaného súdom vyplýva, že podľa § 3 hlavy 17. úverových podmienok spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4 eurá v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. Upomienku je spoločnosť oprávnená poslať taktiež prostredníctvom telefonického spojenia, GSM technológie, SMS správ a internetu. Žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno a z vykonaného dokazovania nevyšlo najavo, že by žalovanému v súvislosti s omeškaním s úhradami splátok úveru bola akoukoľvek formou dohodnutou v úverových podmienkach zaslala nejaké upomienky. Údaj žalobkyne o upomienkach v splátkovom kalendári ešte sám o sebe bez ďalšieho túto skutočnosť nepreukazuje.

Nárok na zaplataenie sumy 65,16 eur zástupca žalobkyne v žalobe špecifikoval tvrdením o pokute (ušlých úrokov). Ani v prípade tohto nároku neuviedol ďalšie tvrdenia rozhodné pre posúdenie základu tohto nároku. Z dokazovania vykonaného súdom vyplýva, že podľa § 3 hlavy 17. úverových podmienok klient je povinný v prípade omeškania s úhradou splátky úveru dlhšie ako 7 dní zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 15% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Tu súd poukazuje na judikatúru súdov EÚ, a to na závery prijaté napr. Okresným súdom v Chebe v rozsudku z 31.5.2010 sp. zn. 15C 410/2009, podľa ktorých všeobecné obchodné podmienky nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme, skryl zmluvný partner spotrebiteľa dojednanie, ktoré je pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorom predpokladá, že mu unikne, vrátane dojednaní o zmluvnej pokute. Pokiaľ tak dodávateľ koná, spreneveruje sa princípu dôvery a takémuto jeho konaniu nie je možné priznať právnu ochranu pre rozpor so zásadami poctivého obchodného styku. V tomto smere jednoznačné stanovisko prijal Ústavný súd ČR, a to v náleze z 11.11.2013 sp. zn. I. ÚS 3512/2011, podľa ktorého dojednanie zakladajúce zmluvnú pokutu v rámci spotrebiteľských zmlúv zásadne nemôže byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale iba spotrebiteľskej zmluvy samotnej. Preto súd aj nárok žalobkyne na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 65,16 eur, ktorej dojednanie je súčasťou úverových podmienok, zamietol.

Súd len dodáva, že vzhľadom na vyššie uvedené právne závery súdu ohľadne úrokov z úveru uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 65,16 eur nemá svoju oporu ani v prípade, že by sa malo jednať o úroky z úveru (ušlé úroky).

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v účinnom od 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa §10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na zaplataenie kapitalizovaných úrokov z omeškania vo výške 142,19 eur, a to bez bližšej špecifikácie obdobia, za ktoré sú tieto úroky vyčíslené, a úrokov z omeškania vo výške 9,125% ročne (0,025% denne) zo sumy 716,76 eur od 27.9.2013, tzn. odo dňa nasledujúceho po vyhotovení žaloby, do zaplataenia.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplataenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplataením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

V prejednávanej veci účastníci právo žalobkyne žiadať zaplataenie celého úveru pre nesplnenie niektorej splátky dohodli v § 3 hlavy 7. písm. a) úverových podmienok. Keďže však v danej veci ide o zmluvu spotrebiteľskú, bolo na žalobkyni, aby preukázala splnenie aj zákonných predpokladov pre uplatnenie tohto práva upravených v cit. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to, že právo uplatnila najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplataením splátky a že žalovaného ako spotrebiteľa na toto právo upozornila v lehote nie kratšej ako 15 dní. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je totiž v prípade, že sa jedná o spotrebiteľa, podmienená tým, že dodávateľ v uvedenej lehote pred uplatnením práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Žalobkyňa neuviedla tvrdenia a z vykonaného dokazovania nevyšla

najavo skutočnosť, že by žalobkyňa bola pred uplatnením svojho práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka žalovaného na uplatnenie práva upozornila. Preto súd uplatnenie práva žalobkyňou na zaplatenie celého zostatku úveru podaním z 28.6.2011 nemohol považovať za účinné.

Súd tak za prvý deň omeškania žalovaného so splatením celého úveru považoval deň nasledujúci po splatnosti poslednej splátky, tzn. 31.1.2015, a žalobkyni priznal úroky z omeškania počnúc týmto dňom vo výške zodpovedajúcej zákonným úrokom v tom čase, tzn. vo výške 5,05% ročne. Úroky z omeškania súd žalobkyni priznal iba zo sumy priznanej istiny 611 eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu aj ohľadne úrokov z omeškania zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobkyňa bola v konaní úspešná čiastočne. Pomer úspechu žalobkyne a žalovaného predstavuje 70% : 30% (611 eur : 266,10 eur). Po odpočítaní neúspechu žalobkyni tak prislúcha právo na pomernú náhradu trov konania vo výške 40% z celkových trov účelne vynaložených na uplatnenie práva. Žalovanému ani vedľajšiemu účastníkovi tak právo na náhradu trov tohto konania podľa zásady úspechu v konaní neprislúcha.

Zástupca žalobkyne požadoval náhradu trov konania špecifikovaných v žalobe pozostávajúcu z náhrady súdneho poplatku za žalobu vo výške 52,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 142,22 eur. Súd žalobkyni priznal náhradu súdneho poplatku za žalobu vo výške 21 eur (40 % z 52,50 eur). Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia súd vychádzal z 2 úkonov právnej služby (príprava a prevzatie veci, podanie žaloby) pri hodnote 1 úkonu 51,45 eur a 2x režijný paušál po 7,81 eur, čo spolu s 20 % DPH predstavuje trovy právneho zastúpenia vo výške 142,22 eur. Súd tak žalobkyni priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 56,88 eur (40% zo sumy 142,22 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).